

hvorom her er Tale. Jeg skal ikke gaae nærmere ind paa Enkeltighederne ved vor Flaades Tilstand; jeg vilde ikke være istand til at gjøre det paa en tilfredsstillende Maade, og selv om jeg kunde gjøre det, vilde jeg ikke ansee det for rigtig. Men det Indtryk, som jeg har faaet ved at følge saavidt muligt med, hvad der er fremkommet, deels under tidligere og deels under de seneste Forhandlinger, er det, at vor Flaade i de sidste Aar snarere er gaaet tilbage end fremad; og at det i alt Fald ikke lader sig sige, at der i Løbet af de sidste Aaringer er steet nogen væsentlig Førgøelse eller Tilvæxt af vor Flaade. Og naar den ikke er gaaet fremad, saa er den i Virkeligheden gaaet tilbage med stærke Skridt, idet Alt i denne Verden, i det Mindste naar der er Spørgsmaal om Hær og Flaade, maa betragtes ikke fra et absolut, men fra et relativt Standpunkt. Under saadanne Omstændigheder vil jeg ikke finde det forsvareligt at undlade at træffe extraordinaire Foranstaltninger til at fremkalde en extraordinair Førgøelse af vor Flaade. — Den høitærede Minister udtalte, at det fulgte af sig selv, at det Skib, hvorom der er Tale i Forslaget Nr. 46, maatte bestilles. Jeg vil ikke nægte, at den ærede Ministers Udtryk om disse Forhold ikke forekom mig heldige. Det forekommer mig ikke heldigt uden videre at erklære ethvert allerede færdigt Skib for daarligt eller mindre godt, men jeg kan heller ikke være enig med den ærede Minister deri, at Forslaget under Nr. 46 nødbødvigt maa forstaaes saaledes, eller opfattes paa den Maade, at Skibet nødvendigtvis skal bestilles. Det forekommer mig meget at maatte beroe paa Forholdene i den nærmeste Fremtid, om det maa ansees for rigtigst at bestille et Skib, hvis Bygning man forsaavidt kan kontrollere, men som ogsaa kan medtage lang Tid, et halvt eller et heelt Aar — det haaber jeg da vilde være den hjerste Tid —, eller om det ikke efter Omstændighederne maatte ansees rigtigst at kjøbe et færdigt eller saa godt som færdigt Skib, idet jeg ikke kan troe Andet, end at man ogsaa ad den Vej

kan opnaae at faae et Skib, som virkelig maa siges at staae paa Hødepunktet af den nuværende Tids Krigsskibsbygningskunst.

Sagen: For at supplere, hvad den ærede sidste Taler anførte, skal jeg tillade mig at bemærke, hvad der oftere har foreligget her i Thinget, at det, at vi nu for Tiden skulde vedtage en Flaadeplan, en Plan over, hvilke Skibe vi i Fremtiden skulde anstaffe til Flaaden, vilde blive en saavel for Regjeringen som Rigsdagen saa vanskelig Opgave, at jeg for mit Vedkommende skulde bede mig fritaget for at deeltage i denne Beslutning. Der er intetsteds i nogen Marine, saaledes som Forholdene nu for Tiden have udviklet sig, og Skibsbygningen har forandret sig, Noget, der drifter sig til at sige, hvilke Forandringer Fremtiden vil bringe med Hensyn til de Skibe, som nu ere under Bygning. Dersom vi arbeide hen til at lægge en bestemt Plan, som uforandret skal følges, ville vi komme i en stor Forlegenhed ved enhver Bevilling, som her skal gives. Jeg vil erindre det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg), som førte denne Sag frem, om, at der for adskillige Aar siden blev forelagt det daværende Rigsraad en Flaadeplan, som var tagen under Overveielse af Regjeringen, og i hvis Udlaft baade Medlemmer i og udenfor Marinen havde deeltaget; men det viste sig meget hurtigt, at Vedtagelsen af en saadan Plan stødte paa saa uoversigtelige Vanskeligheder, at Forslaget gik i et Udsalg og aldrig siden kom ud derfra. Paa den Tid byggede vi Trædampskibe, og vel udviklede Forholdene sig dengang hurtigt, men dog ikke med en saadan Hurtighed som den, hvormed Materiellet nu forandrer sig; hvis Opgaven dengang var vanskelig, tør jeg sige, at den nu er umulig. Altsaa at opgive at bygge nye Skibe, indtil der er lagt en bestemt Flaadeplan, tror jeg aldeles ikke lader sig gjøre. — Naar fremdeles den ærede sidste Taler bemærkede, at vor Flaade i de sidste Aar var gaaet meget lidt fremad, navnlig naar man, som man maa, be-